

Το πρόβλημα των επιστημόνων πληροφορικής στην Ελλάδα

Πριν από λίγες μέρες δημοσιεύτηκαν στοιχεία που δείχνουν πως ο αριθμός των επιστημόνων πληροφορικής που υπάρχουν στην Ελλάδα είναι ο μικρότερος (αναλογικά) που υπάρχει στην Ευρώπη και πως, παρά τη μεγάλη ανεργία, εταιρείες ζητούν και δεν βρίσκουν σχετικό προσωπικό.

Δυστυχώς, το πρόβλημα είναι πολύ μεγαλύτερο και πολύ βαθύτερο και δεν περιορίζεται στο θέμα του αριθμού.

Καταρχάς, τι εννοούμε λέγοντας επιστήμονες πληροφορικής; Άτομα που έχουν ένα σχετικό πτυχίο από τα ελληνικά ΑΕΙ;

Το πρόβλημα με τις σύγχρονες (και πολύ περισσότερο με τις αυριανές – αυριανές στην κυριολεξία) ανάγκες της πληροφορικής είναι πως απαιτούν μόνο πολύ υψηλού επιπέδου επιστήμονες.

Οποιαδήποτε άλλη εφαρμοσμένη επιστήμη μπορεί να χωριστεί σε πολλά επίπεδα και να χρησιμοποιήσει αναλόγου επιπέδου επιστήμονες στις διάφορες υπηρεσίες. Για παράδειγμα, ακόμα και στην Ιατρική ένας χαμηλού επιπέδου γιατρός μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ένα Κέντρο Υγείας. Ένας χαμηλού επιπέδου δικηγόρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να καλύψει τις ανάγκες της έκδοσης μιας απλής διαταγής πληρωμής κλπ.

Στην πληροφορική δεν υπάρχουν διάφορα επίπεδα αναγκών. Απαιτούνται μόνο πολύ υψηλού επιπέδου επιστήμονες πληροφορικής. Οι υπόλοιποι (πτυχιούχοι αντίστοιχων σχολών) απλώς θα πρέπει να αλλάξουν επάγγελμα (στην καλύτερη περίπτωση να κάνουν κάποιες μικροεπισκευές σε κάποια επιχείρηση ή να δουλεύουν τα Excel της επιχείρησης) ή να μείνουν άνεργοι.

Δηλαδή οι σοβαρές ανάγκες από επιστήμονες της πληροφορικής είναι πολύ μεγαλύτερες από αυτές που δείχνουν οι αριθμοί.

Θα πρέπει να σκεφτούμε τρία μεγάλα σχετικά θέματα. Το ένα είναι το πρόβλημα των πανεπιστημιακών σχολών που έχουν σχέση με την επιστήμη της πληροφορικής (όχι εκείνων που διδάσκουν παρεμπιπτόντως κάποια στοιχεία πληροφορικής – και που θα έπρεπε να είναι όλες). Οι περισσότερες από αυτές είναι απλώς χαοτικές – και δεν θέλω να επεκταθώ σε αυτό το θέμα, όσοι έχουν σχέση καταλαβαίνουν τι θέλω να πω.

Το δεύτερο μεγάλο θέμα είναι η επιλογή των φοιτητών που εισάγονται σε αυτές τις σχολές πληροφορικής. Σε αυτές τις σχολές οι βάσεις εισαγωγής είναι αρκετά υψηλές. Άρα για να περάσει ένας υποψήφιος θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένος στην έννοια της

αποστήθισης. Δηλαδή να έχει δομήσει το μυαλό του με τον ακριβώς αντίθετο τρόπο που απαιτεί η σοβαρή ενασχόληση με την πληροφορική.

Το τρίτο μεγάλο θέμα είναι η σοβαρή ικανότητα επικοινωνίας του επιστήμονα πληροφορικής με εκείνους που αναλύουν μια ανάγκη και προτείνουν τρόπους σχεδιασμού για την εξυπηρέτησή της. Πού έχει αναπτύξει τέτοια ικανότητα επικοινωνίας (με ό,τι αυτή συνεπάγεται: λογική, συνεργασία, πολύπλευρες γνώσεις και ενδιαφέροντα); Στο ελληνικό σχολείο ή στο ελληνικό πανεπιστήμιο;

Όπως είναι εύκολο να καταλάβει κανείς, το τρένο τρέχει κι εμείς ούτε καν σκεφτόμαστε πόσο μακριά είναι.

(Και πολλοί επιστήμονες της πληροφορικής τρέχουν να διοριστούν στο Υπουργείο Παιδείας για να διδάξουν σε μαθητές του Δημοτικού και του Γυμνασίου. Τυχαίο; Δεν νομίζω).

Το παρελθόν (τα ίδια και τα ίδια μου λες φίλε μου)

Στα τέλη της δεκαετίας του '80 είχαν φουντώσει ήδη κάποιες ιδιωτικές Σχολές Προγραμματισμού (φυσικά εγκεκριμένες από το Υπουργείο Παιδείας) διетуός φοίτησης.

Τότε δίδασκα τη «χρήση της πληροφορικής στην εκπαίδευση» στα Παιδαγωγικά τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Ρόδο. Ήρθε, λοιπόν, ο πατέρας ενός νέου 18 χρόνων και μου είπε πως ο γιος του δεν είναι ικανός να περάσει τις εξετάσεις για το πανεπιστήμιο, αλλά σκέφτηκε να τον στείλει να σπουδάσει σε μια από αυτές τις Σχολές Προγραμματισμού, που προετοιμάζουν για την «επιστήμη του μέλλοντος».

Προσπάθησα (πολύ ευγενικά) να τον αποθαρρύνω γι' αυτή την επιλογή του, λέγοντάς του πως ο προγραμματισμός είναι μια δύσκολη διαδικασία και δεν είναι εύκολο να βρει κανείς δουλειά μετά. Αλλά δεν τον έπεισα.

Δυο χρόνια μετά, ήρθε να με δει ο γιος του και να μου πει με περηφάνια πως τέλειωσε τη Σχολή Προγραμματισμού και ήθελε να τον βοηθήσω να γράψει μερικές επιστολές για επιχειρήσεις ζητώντας εργασία. Του είπα να γράψει μόνος του ένα σχέδιο επιστολής σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου και να μου το δώσει σε μια δισκέτα να το διορθώσω. Μου απάντησε πως δεν μπορεί να το γράψει γιατί δεν τους είχαν μάθει κανένα τέτοιο πρόγραμμα!...

Ένα χρόνο μετά γυρίζοντας στη Ρόδο από ένα ταξίδι μου με το αεροπλάνο, προχωρώντας προς την έξοδο είδα αυτόν τον νέο να κρατά μια ταμπελίτσα με το όνομα ενός τουριστικού πρακτορείου για να «μαζέψει» τους πελάτες του πρακτορείου και να τους οδηγήσει στο πούλμαν που περίμενε έξω...

Τάσος Ανθουλιάς

2 Ιουλίου 2017